

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10P/219/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203421
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723203421.1

Uznesenie

Okresný súd Zvolen vo veci starostlivosti o maloleté deti U. Z., nar. XX.XX.XXXX, D. Z., nar. XX.XX.XXXX, G. Z., nar. XX.XX.XXXX, všetky trvale bytom C. O., t. č. bytom H. XXX, všetky štátne občianstvo SR, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti matky S. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. O., t. č. bytom H. U.V. X. P. I. U., štátne občianstvo SR a otca H. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, t. č. Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, o návrhu L. Z., nar. XX.XX.XXXX a V. Z., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom H. XXX, štátne občianstvo SR, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením dočasne zveruje maloleté deti U. Z., nar. XX.XX.XXXX, D. Z., nar. XX.XX.XXXX, G. Z., nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov L. Z., nar. XX.XX.XXXX a V. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú oprávnení a povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť a výchovu maloletých detí, v bežných veciach maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Súd určuje matke S. G., nar. XX.XX.XXXX výživné pre maloleté deti U. Z., nar. XX.XX.XXXX, D. Z., nar. XX.XX.XXXX, G. Z., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť, mesačne vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom doručenia tohto uznesenia na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

III. Súd určuje otcovi H. Z., nar. XX.XX.XXXX, výživné pre maloleté deti U. Z., nar. XX.XX.XXXX, D. Z., nar. XX.XX.XXXX, G. Z., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, na každé dieťa zvlášť, mesačne vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom doručenia tohto uznesenia na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen.

IV. Súd ukladá navrhovateľom povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 14.08.2023 bol doručený na tunajší súd návrh manželov L. a V. Z. (ďalej len „navrhovatelia“), ktorým sa domáhajú, aby súd dočasne zveril maloleté deti do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým že, matka maloletých detí podala trestné oznámenie na otca detí, že ju týra a odišla aj s deťmi do H. U., kde má viacero príbuzných. Otec maloletých detí je momentálne v zariadení na výkon väzby v Banskej Bystrici. Maloleté deti nechcú byť pri matke, nakoľko sa o nich nestará a ani predtým sa riadne nestarala, preto sa otec detí s ňou často hádal, ale ako

povedali deti navrhovateľom, nikdy ju nebil. Matka sa riadne nestarala o domácnosť, žili v špine, často sa stalo, že nemali dostatok stravy, lebo nevedela hospodáriť s peniazmi, požívala alkoholické nápoje. U príbuzných v Tekovských Lužanoch nemala vytvorené podmienky, aby sa o deti riadne starala, väčšina býva v jednej miestnosti, naposledy, čo bývala u sesternici, boli tam šváby, údajne v noci chodila hrať automaty, keď bola pri nej maloletá G., stravu jej kupovala tá pani, čo u nej bývali, lebo ju lutovala. Maloletá U. a D. sa vyjadrila, že matka už nechcú, lebo rozbila rodinu. Maloletá U. nastupuje v školskom roku 2023/24 do 7. ročníka ZŠ Hontianske Moravce, maloletá D. do 4. ročníka ZŠ Hontianske Moravce a maloletá G. do 3. ročníka Spojenej základnej školy v Dudinciach, deti sú tam zvyknuté, do školy chodia radi, majú veľmi dobré triedne učiteľky, ktoré im pomáhajú. Detským lekárom je MUDr. Olej v Krupine, sú zdraví. Matka detí im nechce dať rodné listy ani zdravotné preukazy maloletých detí. Momentálne si matka našla priateľa, tiež mala záujem zamestnať sa v zahraničí, teraz im zase vravela, že si našla robotu v Leviciach na tri smeny a aj tak sa nebude môcť starať o deti, takže deti nech sú u nich. Nevedia, čo môžu od matky očakávať, maloletým deťom chcú vytvoriť stabilné prostredie a zabezpečiť im riadnu starostlivosť. Deti majú k nim vytvorené silné citové väzby, aj keď bývali s matkou, všetky víkendy trávili u nich.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

6. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Pred rozhodnutím sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi: rodnými listami maloletých detí, rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 19P/52/2021-87 zo dňa 02.03.2022, lustráciou v registri Sociálnej poisťovne na matku a otca, lustráciou v registri Obyvateľov SR na všetkých účastníkov konania, lustráciou v ZVJS na otca.

12. Neodkladné opatrenie nenahrádza meritórne rozhodnutie (rozhodnutie vo veci samej) a z tohto dôvodu sa nevyžaduje ani úroveň dokazovania na takom stupni, ako pri samotnom rozhodnutí vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri rozhodovaní sa predovšetkým vychádza zo skutočností uvádzaných v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Preto je v ustanoveniach Civilného sporového poriadku uvedené, že súd môže rozhodnúť o neodkladnom opatrení aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 prvá veta CSP). Z tohto dôvodu súd nedoručoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia účastníkom konania na vyjadrenie, ale rozhodol zo skutočností uvádzaných v spise. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania.

13. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

14. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, ako aj obsah podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, nakoľko za daného stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu navrhovateľov. Súd mal preukázané, že rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom boli naposledy upravené tunajším súdom a to konkrétne rozsudkom č. k. 19P/52/2021-87 zo dňa 02.03.2022, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky (I. výrok bod. 1.), obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať (I. výrok bod 2.), otcovi určil vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom v rozsahu uvedenom v predmetnom rozsudku (I. výrok bod 3.).

15. Z návrhu navrhovateľov úplne a jasne nevyplývalo, či sa domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia alebo len podávajú návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do spoločnej osobnej starostlivosti. Súd však posúdil návrh podľa obsahu v ňom uvedených skutočností a vyhodnotil situáciu, ktorá neznesie odklad a preto posúdil návrh navrhovateľov ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že matka nezabezpečuje riadnu starostlivosť svojim maloletým deťom teraz a ani v minulosti, čo bolo často dôvodom konfliktov medzi rodičmi. Matka sa toho času nachádza v H. U. a maloleté deti sa nachádzajú u navrhovateľov v H., ktorí prevzali o nich osobnú starostlivosť. Pokiaľ sa týka druhého zákonného zástupcu maloletých detí - otca, ten sa nachádza vo výkone väzby v Banskej Bystrici, nakoľko matka podala trestné oznámenie na otca za týranie a súd do zistil, že sa tam nachádza od 29.06.2023 z lustrácie v Zbore väzenskej a justičnej stráže. Z uvedeného vyplýva, že toho času sa nemá kto postarať okrem navrhovateľov o maloleté deti. Teda nastala situácia, ktorá si vyžaduje neodkladné riešenie za účelom zabezpečenia riadnej starostlivosti o maloleté deti s poukazom, na to aby maloleté deti žili v pokojnom prostredí, bez hádok a negatívnych vplyvov, čo považuje súd za najlepší záujem maloletých detí vyrastať v stabilnejšom prostredí, keď sa potrebujú pripravovať do školy a mať na túto prípravu zabezpečené rodinné zázemie s dobrým vzorom správania sa. Súd pri rozhodovaní o dočasnom zverení maloletých detí prihliadol aj na to, že im okrem bežnej osobnej starostlivosti bude potrebné zabezpečiť v prípade potreby aj zdravotnú starostlivosť, keďže matka maloletých detí odmieta vydať navrhovateľom zdravotné preukazy. Tiež súd vzhliadol na to, že maloleté deti sú spokojné v školách, ktoré navštevujú a teda je predpoklad, že ich nechcú meniť.

Súd pri svojom rozhodnutí zväžil aj tú skutočnosť, že maloleté deti navrhovateľov poznajú, nejedná sa o neznáme osoby ako aj na zákonnú povinnosť súdu uprednostniť umiestnenie maloletých detí v náhradnej osobnej starostlivosti pred ich umiestnením v ústavnej starostlivosti podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine. V zmysle § 45 ods. 9 zákona o rodine bude súd hodnotiť výkon náhradnej osobnej starostlivosti a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či matka môže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrhu na zverenie maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov vyhovel.

16. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>

20. Pokiaľ sa týka rozhodnutia o vyživovacej povinnosti matky a otca k maloletým deťom, rozhodol súd podľa § 366 CMP s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine, nakoľko každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu. Výšku výživného určil súd matke a otcovi v minimálnej výške (čo v súčasnosti predstavuje sumu 36,80 Eur), nakoľko súd v tomto konaní nemá dostatočne preukázaný príjem matky a otca, pričom úprava výšky výživného sa bude posudzovať v konaní vo veci samej. Zo šetrenia z lustrácie na Sociálnu poisťovňu taktiež nevyplynuli skutočnosti odôvodňujúce inú dočasnú úpravu výšky výživného.

21. Podľa § 336 ods. 1 prvá veta CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

22. Podľa § 336 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

23. Podľa § 336 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

24. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením pred začatím konania vo veci samej, a preto súd v súlade s § 336 ods. 1 CSP uložil navrhovateľom povinnosť podať v určenej lehote návrh vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

Poučenie:

Výrok I. tohto rozhodnutia je vykonateľný dňom jeho vyhotovenia (§ 367 ods. 4 CSP).

Výrok II. a III. tohto uznesenia je vykonateľný dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP, § 44 CMP v spojení s § 234 ods. 2 CSP).

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).